

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2003-4-169 (Menfi Tespit)
Karar Sayısı : 03-76/933-391
Karar Tarihi : 4.12.2003

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : R. Müfit SONBAY, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL,
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, Kublay ATASAYAR,
M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN

B- RAPORTÖRLER : Mehmet ÖZDEN, Uygur GAZİOĞLU

**C- BAŞVURUDA
BULUNAN**

: - Coşkunöz Holding A.Ş.
- Coşkunöz Metal Form Makina Endüstri ve Ticaret A.Ş.
Temsilcisi: Av. Alev TOPSAKAL
Ahi Evran Cd. Polaris Plaza Kat:8 No:40 Maslak/İstanbul

D- TARAFLAR

: - Coşkunöz Holding A.Ş.
Organize Sanayi Bölgesi Mavi Cd. No:5 Bursa
- Coşkunöz Metal Form Makina Endüstri ve Ticaret A.Ş.
Organize Sanayi Bölgesi Mavi Cd. No:5 Bursa
- DS Beteiligungs GmbH
Höhnerweg 2-4 D-69465 Weinheim ALMANYA

E- DOSYA KONUSU: Coşkunöz Holding A.Ş. (Coşkunöz Holding), Coşkunöz Metal Form Makina Endüstri ve Ticaret A.Ş. (Coşkunöz Metal) ve DS Beteiligungs GmbH (DS) arasında akdedilen, İşbirliği Sözleşmesi'nde yer alan rekabet yasağının ve münhasır lisansın yan sınırlama olarak kabul edilerek menfi tespit belgesi verilmesi talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına en son 13.11.2003 tarih ve 5599 sayı ile giren başvuru üzerine düzenlenen 14.11.2003 tarih, 2003-4-169/MM-03-MÖ sayılı Menfi Tespit Ön İnceleme Raporu 1.12.2003 tarih, REK.0.08.00.00/202 sayılı Başkanlık önergesi ile 03-76 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Raporda,

- İşlemin; tarafların ilgili ürün pazarlarındaki toplam pazar payları ve ciroları yönüyle, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında bir işlem olmadığı,

- Rekabet yasağını düzenleyen 6.1. maddenin mevcut halinde; rekabet yasağının, ortak kontrolün devamı yerine hissedarlığın devamı şartına bağlanmış olması sebebiyle, zorunlu ve makul olma sınırını aştığı, bu haliyle yan sınırlama sayılarak menfi tespit belgesi verilmesinin mümkün olmadığı,

- Anılan maddenin, raporda önerildiği şekilde değiştirilerek; rekabet yasağının ortak kontrolün devamı müddetince ve sona ermesini takip eden iki yıllık süre ile sınırlandırılması şartıyla yan sınırlama sayılarak menfi tespit belgesi verilebileceği,

görüşüne yer verilmiştir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Pazar

H.1.1. Ürün Pazarı

Bildirime konu olan Beta Seals Sızdırmazlık Elemanları Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Beta)'nın planlanan faaliyet alanı göz önünde bulundurularak ilgili ürün pazarı, "otomotiv endüstrisi için üretilen rulmanlardaki sızdırmazlık elemanları pazarı" olarak belirlenmiştir.

H.1.2. Coğrafi Pazar

Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, ilgili coğrafi pazar, "Türkiye Cumhuriyeti sınırları" olarak belirlenmiştir.

H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.2.1. 4054 Sayılı Kanunun 7. Maddesi ve 1997/1 Sayılı Tebliğ Kapsamında Değerlendirme

Bildirim konusu, Coşkunöz Holding, Coşkunöz Metal (Coşkunöz Grubu) ve DS arasında akdedilen, İşbirliği Sözleşmesi'nde yer alan rekabet yasağının ve münhasır lisansın yan sınırlama olarak kabul edilerek menfi tespit belgesi verilmesi talebinden ibarettir.

4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi Rekabet Kurulundan izin alınması gereken birleşme ve devralma hallerine ilişkin temel esasları belirlemektedir. Anılan Tebliğ maddesinin (c) bendine göre, "amaçlarını gerçekleştirmek üzere işgücü ve mal varlığına sahip olacak şekilde bağımsız bir iktisadi varlık olarak ortaya çıkan ve taraflar arasındaki veya taraflarla ortak girişim arasındaki rekabeti sınırlayıcı amacı veya etkisi olmayan ortak girişimler" 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi çerçevesinde teşebbüsler arası birleşme ve devralma kabul edilerek Tebliğ kapsamında sayılmakta, Tebliğ'in 4. maddesindeki koşulların da gerçekleşmesi halinde Rekabet Kurulu'ndan izin alınması gerekmektedir.

DS ve Coşkunöz Grubu arasında bir ortak girişim şirketi kurmak amacıyla İşbirliği Sözleşmesi imzalanmıştır. Hisselerinin %60'ına Coşkunöz Grubu'nun, %40'una ise DS'nin sahip bulunduğu Beta'nın yönetim kurulu, 4'ü Coşkunöz Grubu 2'si de DS tarafından gösterilen adaylar arasından seçilecek 6 kişiden oluşacaktır. Önemli kararlar haricindeki tüm kararlar 4 üyenin olumlu oyu ile alınabilecektir. Şirket'in iş ve yatırım planlarının onaylanması, Şirket'in herhangi bir iştirakte bulunması, genel müdür tayini gibi önemli ve stratejik kararlarda ise en az 5 üyenin olumlu oyu gerekmektedir. Bu itibarla Beta'nın, eşit olmayan hisse oranlarına rağmen Coşkunöz Grubu ile DS'nin ortak kontrolünde bulunduğu kanaatine ulaşılmıştır.

Beta'nın faaliyet amacı, DS'nin global müşterilerine pazarlamak amacıyla, otomotiv sanayiinde kullanılan sızdırmazlık elemanlarını DS'nin sağlayacağı teknik bilgi ve lisans ile üretmektir. Beta, bu üretim için gerekli olan sermaye, lisans ve diğer üretim unsurlarına sahip olacaktır. Ortak girişimi oluşturan taraflar Coşkunöz Grubu ve DS, imzaladıkları sözleşmeyle rekabet yasağı getirerek ortak girişimle aynı pazarda faaliyette bulunmamayı kabul etmişlerdir. Bu itibarla, söz konusu işlem 1997/1 sayılı Tebliğ'in, "Birleşme ve Devralma Sayılan Haller"i düzenleyen 2. maddesi kapsamında teşebbüsler arası bir birleşme ve devralma niteliğindedir.

Öte yandan, söz konusu Tebliğ'in 4. maddesi uyarınca birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın %25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinde değişiklik yapılmasına ilişkin 1998/2 sayılı Tebliğ uyarınca toplam cirolarının 25.000.000.000.000 TL'yi aşması halinde Rekabet Kurulundan izin almaları zorunludur. Ancak, taraflardan yalnızca Coşkunöz Grubu'nun ilgili ürün pazarında faaliyeti bulunmakta olup, anılan taraf kontrolünde bulunan Beltan Yedek Parça ve Makina Sanayii ve Ticaret A.Ş. (Beltan) aracılığıyla 2002 yılında ilgili ürün pazarında TL ciro elde etmiştir. Dosya mevcudu bilgilere göre, Beltan'ın pazar payı ise %.....'tir.

Bu bilgiler çerçevesinde, söz konusu tarafların ilgili ürün pazarlarındaki ciro ve pazar payları, Tebliğ'de belirlenen eşiklerin altında bulunduğundan, bildirim konu işlem izne tabi bir birleşme/devralma değildir.

H.2.2. Rekabet Yasağının Değerlendirilmesi

Taraflar arasındaki İşbirliği Sözleşmesi'nin rekabet yasağını düzenleyen, "Rekabet Etmeme ve Münhasırlık" başlıklı 6.1. maddesi aşağıdaki gibidir:

"Hissedarlar; kendileri veya ilgili bağlı kuruluşları Şirket'te herhangi bir hisseye sahip oldukları müddetçe ve hissedarlıkları sona erdikten sonraki 2 yıl boyunca, doğrudan veya dolaylı olarak, kendilerinin veya bağlı kuruluşları Şirket'in amacı ve faaliyetleri ile rekabet halinde olan hiçbir işle Türkiye Cumhuriyeti'nde iştigal etmeyeceği konusunda anlaşmışlardır. Rekabet etmeme konusundaki bu hüküm; herhangi bir rakip işletmeye sermaye yatırımı yapmayı veya iştirak etmeyi veya rakip teşebbüse diğer herhangi bir şekilde destek vermeyi içermektedir ancak bunlarla sınırlı bulunmamaktadır. Ancak tarafların bu yöndeki anlayışı doğrultusunda, Coşkunöz doğrudan veya yan şirketleri vasıtasıyla; Şirket'in global müşterilerine ürünleri satmak haricinde ve Teknik Yardım ve Lisans Anlaşması'nda tanımlanan teknik bilgiyi kullanmaksızın ürünlere ilişkin faaliyetlerine devam etmekte serbest olacaktır.

Taraflar, söz konusu rekabet etmeme maddesinin geçerli olması için Türk rekabet mevzuatı uyarınca, Rekabet Kurulu'ndan menfi tespit kararı almak üzere işbu anlaşmanın imzalanmasından itibaren 30 gün içinde başvurma konusunda mutabık kalmışlardır."

Sözleşme maddesinde öngörülen rekabet etmeme yükümlülüğü hissedarlığın devamı müddetince ve hissedarlığın sona ermesinden itibaren 2 yıllık bir süre için geçerlidir. Rekabet yasağı düzenlemesinin makul bir yan sınırlama olarak nitelendirilmesi, bu yasaklamanın hissedarlık müddetince değil, ortak girişim üzerinde mevcut bulunan ortak kontrol halinin devamı müddetince öngörülmüş olmasına bağlıdır. Dolayısıyla taraflardan birisi ortak girişim üzerinde artık kontrol sahibi olmadığında, onu bağlayan rekabet yasağı da makul olmayacaktır. Bu nedenle, Sözleşme'nin rekabet yasağını düzenleyen 6.1. maddesinde yer alan "*Hissedarlar; kendileri veya ilgili bağlı kuruluşları Şirket'te herhangi bir hisseye sahip oldukları müddetçe ve hissedarlıkları sona erdikten sonraki 2 yıl boyunca*" ifadesinin, "*Hissedarlar, Şirket üzerinde kontrol sahibi olduğu müddetçe ve ortak kontrol sona erdikten sonraki 2 yıl boyunca*" şeklinde değiştirilmesi şartıyla rekabet yasağı, ortak girişim işleminin doğası gereği zorunlu ve makul sayılabilecek, ayrıca işlemin ayrılmaz bir parçası olarak değerlendirilebilecektir.

H.2.3. Münhasır Lisans Devrinin Değerlendirilmesi

Ortak girişim işlemi ile bağımsız bir iktisadi varlığın ortaya çıkabilmesi için bu varlığın amaçlarını gerçekleştirmek üzere gerekli maddi ve maddi olmayan varlıklarla donatılmış olması gerekmektedir. Bu tür varlıkların ana teşebbüslerce ortak girişime verilmesi bağımsız bir teşebbüs kurma niyetinin göstergesidir. Münhasır lisans verilmesine ilişkin düzenlemenin yoğunlaşma işleminin yürütülmesi için doğrudan ilgili ve gerekli olması nedeniyle yan kısıtlama niteliğinde olduğu kanaatine varılmıştır.

I- SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

1) Dosya konusu işlemin, tarafların ilgili ürün pazarındaki toplam pazar payları ve ciroları yönüyle, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi bir işlem olmadığına;

2) İşbirliği Sözleşmesi'nde yer alan rekabet yasağına ilişkin hükmün, ortak kontrolün devamı yerine hissedarlığın devamı şartına bağlanmış olması sebebiyle, zorunlu ve makul olma sınırını aştığına, bu haliyle yan sınırlama sayılarak menfi tespit verilmesinin mümkün olmadığına;

3) a- Rekabet yasağını düzenleyen ve sözleşmenin 6.1. maddesinde yer alan "Hissedarlar; kendileri veya ilgili bağlı kuruluşları şirket'te herhangi bir hisseye sahip olduğu müddetçe ve ve ortak kontrol sona erdikten sonraki 2 yıl boyunca" ifadesinin "Hissedarlar, kendileri veya ilgili bağlı kuruluşları şirket üzerinde ortak kontrol sahibi olduğu müddetçe" şeklinde değiştirilmesi, dolayısıyla rekabet yasağının ortak kontrolün devamı müddetince ve sona ermesini takip eden iki yıl süre ile sınırlandırılması şartıyla yan sınırlama sayılarak, 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesine göre menfi tespit belgesi verilmesine;

b- Bu koşulun yerine getirilmesi için kararın tebliğinden itibaren ilgili taraflara 60 gün süre verilmesine; Kurulca gerekli görülen düzeltmeler yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma aılacağının ve

03-76/933-391

aynı Kanun'un 16. ve 17. maddeleri uyarınca işlem yapılacağına taraflara bildirilmesine;

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.